

zaanlands lyceum

Schoolondersteuningsprofiel

2025-2028

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	3
2. Algemene informatie	4
2.1 Onze school	4
2.2 Visie op onderwijs	4
2.3 Visie op ondersteuning	5
3. Samenwerkingsverband vo zaanstreek	6
3.1 Doel	6
3.2 Visie.....	6
3.3 Onze leidende principes	6
3.4 Waarden	6
3.5 Wat doet het samenwerkingsverband?	7
3.6 Het ouder- en jeugdsteunpunt	8
3.7 Het Zaanse Aanwezigheidspact	8
4. Ondersteuning	10
4.1 Basisondersteuning	10
4.2 Aanvullende ondersteuning	12
4.3 Extra ondersteuning	15
6. Externe expertise en samenwerkingspartners	18
6.1 GGD	18
6.2 Gemeente Zaanstad.....	18
6.3 Kennis- en Expertise Centrum	19
6.4 Jeugdteam	19
6.5 Specialistische Jeugd Geestelijke Gezondheidszorg	19
6.6 Veilig Thuis	20
6.7 Verslavingszorg	20
6.8 Politie.....	21
6.9 Overig:	21
7. Overlegstructuur	22
7.1 Intern Ondersteuningsteam (IOT) overleg	22
7.2 Extern Ondersteuningsteam overleg.....	22
7.3 Kleine intern ondersteuningsoverleg	22
7.4 Multidisciplinair overleg (MDO)	22
9. Ontwikkelingsperspectiefplan	24
9. Evaluaties en ambities	26
9.1 Evaluaties	26

9.2 Ambities	26
10. Afsluiting	27
10. Bijlagen	28
10.1 Werkwijze extra tijd	28
10.2 Protocol vrijstelling LO vanuit zorg (medisch/psychisch)	30
10.3 Meldcode	31
10.4 Suïcide preventie protocol	32
10.5 Basisondersteuningsprofiel.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

1. Inleiding

In dit schoolondersteuningsprofiel staat beschreven op welke wijze het Zaanlands Lyceum de verschillende vormen van ondersteuning binnen school heeft vormgegeven, waarbij de nadruk ligt op de leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte.

Dit document is geschreven met drie doelen:

1. Het biedt ouders en (toekomstige) leerlingen de mogelijkheid om te onderzoeken welke ondersteuning er mogelijk is op het Zaanlands Lyceum, en of deze ondersteuning toereikend is voor de hulpvraag van de leerling.
2. Het biedt het Samenwerkingsverband VO Zaanstreek de mogelijkheid om in kaart te brengen of er sprake is van een dekkend aanbod van ondersteuning op scholen binnen de regio.
3. Het is een hulpmiddel voor school om vast te stellen of de ondersteuning voldoende, volledig en toereikend is.

Dit is geen losstaand document maar vloeit voort uit het Schoolplan en het Ondersteuningsplan 2024-2028 van het Samenwerkingsverband VO Zaanstreek, waarin de principes van het passend en (de weg naar) inclusief onderwijs leidend zijn. Het schoolplan is een belangrijk beleidsstuk binnen de organisatie en de basis voor de vormgeving en organisatie van zowel het onderwijs als de ondersteuning.

Het schoolondersteuningsprofiel is een beknopt document, voor meer informatie kunt u zich wenden tot het schoolplan, het ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband, 'Scholen op de kaart', een website met allerlei cijfermatige informatie over scholen in het voortgezet onderwijs of indien relevant het leerling specifieke ontwikkelingspectiefplan.

Mocht u naar aanleiding van dit document vragen hebben over een specifieke ondersteuningsvraag, kunt u zich wenden tot de Coördinator Ondersteuning en Begeleiding of de leerjaarbegeleider van het leerjaar van de (mogelijk toekomstige) leerling.

2. Algemene informatie

Naam	Zaanlands Lyceum
Type onderwijs	Havo, atheneum, gymnasium
Adres	Vincent van Goghweg 42, 1506JD Zaandam
Telefoonnummer	075 - 617 00 55
Email	info@zaanlands.nl
Website	www.zaanlands.nl

2.1 ONZE SCHOOL

Het Zaanlands Lyceum is een openbare school voor havo, atheneum en gymnasium. Op onze school is volop ruimte voor ontwikkeling, op sociaal en intellectueel vlak. Kenmerkend voor de school is het open klimaat, de goede relatie tussen docenten en leerlingen en de nieuwsgierige leer- en leefsfeer.

In het schooljaar 2024-2025 heeft het Zaanlands Lyceum 1180 leerlingen. Ongeveer en vijfde deel van deze leerlingen volgt de gymnasiumopleiding; van de overige leerlingen volgt de helft het atheneum en de helft de havo.

Als stads lyceum staan we middenin de Zaanse samenleving. De rijke mix van achtergronden, normen, waarden en identiteiten benutten we om onze gezamenlijke kennis van de wereld uit te breiden en onze horizon te verbreden.

2.2 VISIE OP ONDERWIJS

Het Zaanlands Lyceum biedt leerlingen modern, uitdagend en kwalitatief goed onderwijs dat past bij hun aanleg, competentie en ambitie. Verantwoordelijke leerlingen en betrokken medewerkers leren van en met elkaar en kunnen hun talenten ontwikkelen. Deze visie geven we richting met de drie pijlers:

- **Kennis**
Kennis geeft kracht en opent nieuwe deuren. In onze lessen krijg je een rijk aanbod van kennisvormen. Een uitdagende mix van kennen, kunnen en ervaren. Kennis zorgt ervoor dat je nieuwsgierig wordt en jezelf blijft ontwikkelen.

- **Ambitie**
Bij ons mag je de ambitie hebben om jezelf uit te dagen en je talent te laten zien. We streven naar lessen van hoge kwaliteit met ruimte voor ontwikkeling van cognitief, creatief en sportief talent.

- **Ontmoeting**
Voel je welkom op onze superdiverse school, waar we elkaar niet alleen respecteren, maar ook echt leren kennen. Ontmoet nieuwe vrienden en werelden bij de buitenschoolse activiteiten van bijvoorbeeld de theatergroep, debatvereniging,

schoolkrant, het schrijversgilde, de moestuinclub, schaakclub en de feesten van de ZLV.

Deze pijlers dienen als kapstok in de beleidskeuzes die we maken. Bovenal geven deze pijlers richting aan onze houding en ons gedrag. De visie en pijlers staan verder uitgewerkt in het schoolplan 2024-2028.

De sociale kloof binnen stedelijke culturen groeit. Het Zaanlands Lyceum wil hierin het verschil maken. In een open, tolerant en inclusief klimaat bieden we goed onderwijs, met hoge verwachtingen van alle leerlingen en gelijke kansen om te klimmen en uit te blinken. We bieden niet alleen het beste onderwijs voor de beste leerlingen, we willen het beste voor alle leerlingen. Deze missie zit diepgeworteld in de historie van de school, met een rijkdom aan verhalen en prestaties waar we trots op zijn.

2.3 VISIE OP ONDERSTEUNING

Alle regulier voortgezet onderwijs scholen in de regio zijn 'begeleidingsscholen', er zijn afspraken gemaakt met betrekking tot de begeleiding die deze scholen moeten kunnen bieden. Heliomare, het KEC en het praktijk onderwijs zijn onze dialoogscholen.

Op het Zaanlands Lyceum werken wij vanuit de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Voor sommige vormen van ondersteuning is een onderbouwing in de vorm van een diagnose noodzakelijk om in aanmerking te komen voor aanpassingen, denk hierbij bijvoorbeeld aan dyslexie.

Er is sprake van een gelaagde ondersteuning wat ons intern helpt te besluiten binnen welke ondersteuningsvorm de behoefte van de leerling valt.

Basisondersteuning	→	voor alle leerlingen
Aanvullende ondersteuning	→	voor een klein aantal leerlingen
Extra ondersteuning	→	voor specifieke leerlingen
Externe ondersteuning	→	op het moment dat wij inschatten dat de ondersteuningsvraag te groot of complex is voor ons aanbod, verwijzen wij door naar ketenpartners in de regio.

De ondersteuning is gericht op de volgende doelstellingen en uitgangspunten:

- Aansluiten op de ondersteuningsbehoefte, vergroten van de zelfredzaamheid.
- Ondersteuning en begeleiding bieden doen we samen.
- Ondersteunen en begeleiden doen we doelmatig en gestructureerd.
- Alle leerlingen op het Zaanlands Lyceum volgen onderwijs.

3. SAMENWERKINGSVERBAND VO ZAANSTREEK

Hieronder volgt een summier samenvatting van het doel, de visie en de werkzaamheden van het Samenwerkingsverband. Om het schoolondersteuningsprofiel compact te houden verwijzen we u door naar het document ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband.

3.1 DOEL

Het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zaanstreek (SVZ) is een samenwerkingsverband van zes schoolbesturen in de regio Zaanstreek. SVZ richt zich op het bieden van passend en inclusief onderwijs aan alle leerlingen in de regio, met bijzondere aandacht voor jongeren die extra ondersteuning nodig hebben.

3.2 VISIE

Passend onderwijs betekent voor ons dat iedere leerling het onderwijs en de ondersteuning krijgt die past bij zijn ontwikkelingsniveau en mogelijkheden. Inclusief onderwijs betekent voor ons dat alle kinderen welkom zijn op een reguliere school in de regio passend bij hun niveau, ongeacht hun achtergrond, ondersteuningsbehoeften en/of beperkingen.

3.3 ONZE LEIDENDE PRINCIPES

Wij werken samen aan passend en inclusief onderwijs vanuit drie leidende principes: Onze leerlingen gaan naar scholen voor regulier voortgezet onderwijs in de regio. Onze leerlingen krijgen de ondersteuning die ze nodig hebben om op een passend niveau onderwijs te volgen dat aansluit bij hun competenties, behoeften en capaciteiten. Onze leerlingen hebben zicht op een diploma en/of duurzame (arbeids)plek in de samenleving. Het is geen toeval dat het onderwerp van al onze leidende principes 'onze leerlingen' is. Alles wat we doen, doen we voor hen. De principes bieden houvast en zijn de lat bij iedere afspraak die we maken, discussies die we voeren, keuzes die we maken en interventies die we doen. Van deze principes wijken we alleen af als het niet anders kan en dat goed gemotiveerd is.

3.4 WAARDEN

1. Vertrouwen

We hebben vertrouwen in elkaar, in onze leerlingen en hun ouders. Leerlingen (met een ondersteuningsbehoefte) zijn gebaat bij een integrale aanpak. Iedere betrokkene bij de leerling, en zeker de leerling zelf, heeft waardevolle expertise, kennis en ervaring om bij te dragen aan een ononderbroken ontwikkelingsproces van de leerling.

2. Optimisme

We gaan uit van mogelijkheden. Van elkaar, van onze leerlingen en hun ouders. Steeds kijken we naar wat wél kan en hoe we dat mogelijk kunnen maken.

3. Lef

Het pad naar inclusief onderwijs bestaat nog niet, laat staan dat het geëffend is. Dat vraagt van ons om samen, buiten de gebaande paden, lef te tonen en onze eigen regionale route te bepalen.

3.5 WAT DOET HET SAMENWERKINGSVERBAND?

3.5.1 PASSEND EN INCLUSIEF ONDERWIJS

SVZ werkt samen met scholen en schoolbesturen om ervoor te zorgen dat leerlingen onderwijs krijgen dat aansluit bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Dit kan variëren van regulier voortgezet onderwijs met extra ondersteuning tot speciaal onderwijs, afhankelijk van de behoeften van de leerling.

→ Het doel is om elke leerling een passende plek te bieden binnen het onderwijsaanbod in de regio

3.5.2. BOVENSCHOOLSE VOORZIENINGEN

SVZ biedt drie bovenschoolse voorzieningen aan op hun locatie in Wormerveer:

- Time Out Project (TOP):
Een kortdurend programma van 8 tot 12 weken voor leerlingen die tijdelijk niet in hun reguliere school kunnen functioneren. Het programma combineert onderwijs met hulpverlening en heeft als doel de leerling weer terug te laten keren naar het reguliere onderwijs. Observaties van leerlingen die in het buitenland onderwijs hebben gevolgd, met als doel om vast te stellen welk onderwijs niveau aansluit bij de leerling.
- Begeleiding Beroepsvoorbereiding Zaanstreek (BBZ):
Een programma gericht op het ondersteunen van leerlingen bij het ontwikkelen van beroepsgerichte vaardigheden en het voorbereiden op een vervolgopleiding of werk.
- Maatwerktrajecten:
Korte, op maat gemaakte programma's voor leerlingen die dreigen uit te vallen of al uitgevallen zijn, met als doel hen weer terug te laten keren naar het reguliere onderwijs.

Deze voorzieningen zijn bedoeld om leerlingen tijdelijk extra ondersteuning te bieden en hen te helpen weer aansluiting te vinden bij het reguliere onderwijs.

3.5.3. KENNIS EN EXPERTISECENTRUM (KEC)

Het KEC biedt ondersteuning aan scholen binnen SVZ door middel van gedragswetenschappers die scholen adviseren bij ondersteuningsvragen. Ze bieden onder andere capaciteitenonderzoek, psychodiagnostisch onderzoek, sociale vaardigheidstrainingen en faalangstreductietrainingen aan. Daarnaast kunnen scholen gebruikmaken van supervisie en klassenobservaties.

3.5.4. COMMISSIE VOOR TOEWIJZING EN ADVIES

De commissie voor toewijzing en advies neemt een beslissing over de aanvragen voor de boven schoolse voorzieningen, de toelaatbaarheidsverklaringen voor het Voortgezet Speciaal Onderwijs en het praktijk onderwijs. Daarnaast bieden zij onafhankelijk advies op het moment dat ouders en school het oneens zijn over de ondersteuning (het handelingsdeel van het Ontwikkelingsperspectiefplan) of de verdere leerroute.

3.6 HET OUDER- EN JEUGDSTEUNPUNT

Het Ouder- en Jeugdsteunpunt biedt ondersteuning bij diverse situaties, zoals:

Begrip van passend onderwijs	→ Uitleg over wat passend onderwijs inhoudt en hoe dit in de regio Zaanstreek is geregeld.
Ondersteuningsmogelijkheden	→ Informatie over de verschillende vormen van ondersteuning die beschikbaar zijn binnen het voortgezet onderwijs.
Overgang naar ander onderwijs	→ Begeleiding bij de overgang naar een andere school of onderwijsvoorziening, bijvoorbeeld naar voortgezet speciaal onderwijs (vso).
Hulp bij communicatie	→ Ondersteuning bij gesprekken met de school of andere betrokkenen.
Advies bij zorgvragen	→ Informatie over de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulpverlening.

Je kunt het Ouder- en Jeugdsteunpunt bereiken via:

Telefonisch spreekuur: Elke dinsdag en vrijdag tussen 11.00 en 12.00 uur via 06 – 57 41 32 34.

E-mail: Stuur je vraag naar info@ojspvozaanstreek.nl.

Contactformulier: Vul het formulier in op de [website van het Ouder- en Jeugdsteunpunt](#).

3.7 HET ZAAANSE AANWEZIGHEIDSPACT

Het Zaanse Aanwezigheidspact is een gezamenlijke aanpak van het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zaanstreek (SVZ), de gemeenten Zaanstad, Wormerland en Oostzaan, de GGD, leerplicht en jeugdteams. Het pact richt zich op het voorkomen van thuiszitten en het bieden van passende onderwijsoplossingen voor leerlingen die tijdelijk niet naar school kunnen gaan

3.7.1 DOELEN

Voorkomen van langdurig verzuim en thuiszitten

→ Door vroeg signalering, goede communicatie en gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Snel en passend handelen bij dreigend schooluitval

→ Wanneer jongeren langer dan 4 weken geoorloofd thuiszitten, wordt er direct actie ondernomen.

Een passende onderwijs- of ontwikkelplek voor iedere jongere

→ Dat kan regulier onderwijs zijn, maar ook maatwerk, tijdelijke opvang (zoals TOP), praktijkgericht onderwijs of zelfs een combinatie van onderwijs en zorg.

Versterken van de samenwerking tussen onderwijs, zorg en gezin

→ Door vaste overleggen (zoals de *thuiszitterstafel*) en een gedeeld handelingsperspectief.

3.7.2 WERKWIJZE

Binnen het Aanwezigheidspact werken scholen, gemeenten, leerplicht, de GGD, jeugdteams en het Samenwerkingsverband VO Zaanstreek intensief samen om schoolverzuim en thuiszitten van leerlingen zoveel mogelijk te voorkomen. Zodra een leerling dreigt uit te vallen of al meer dan vier weken geoorloofd niet naar school gaat, wordt dit gemeld bij het samenwerkingsverband. In dat geval wordt een zogenoemde *thuiszitterstafel* georganiseerd. Dit is een multidisciplinair overleg waarin de leerling zelf, de ouders, de school, leerplicht, de GGD en het jeugdteam samenkomen om de situatie te bespreken en gezamenlijk tot een passende oplossing te komen.

Ouders en de leerling worden nadrukkelijk als volwaardige gesprekspartners betrokken bij het proces. Er wordt gewerkt vanuit een oplossingsgerichte benadering, waarbij de behoeften van de leerling centraal staan. De betrokken professionals kijken niet alleen naar onderwijskundige factoren, maar nemen ook sociale, medische en psychologische aspecten mee in hun beoordeling.

4. ONDERSTEUNING

De ondersteuning binnen het Zaanlands Lyceum is onderverdeeld in basisondersteuning, aanvullende ondersteuning en extra ondersteuning. Waar de basisondersteuning beschikbaar is voor alle leerlingen binnen school, de aanvullende ondersteuning voor een kleinere groep leerlingen en de extra ondersteuning voor specifieke leerlingen. Op het moment dat de ondersteuningsvraag de extra ondersteuning overstijgt, kan er niet meer opgeschaald worden binnen school en zal er doorverwezen worden naar externe hulpverlening.

4.1 BASISONDERSTEUNING

Alle leerlingen van het Zaanlands Lyceum hebben recht op basisondersteuning en kunnen hier gebruik van maken.

4.1.1 KLASSENMENTOR EN 5 HAVO- COACH

Op het Zaanlands Lyceum speelt de mentor een centrale rol in de begeleiding van leerlingen. Elke klas heeft een vaste mentor die het eerste aanspreekpunt is voor zowel de leerling als de ouders. Naast wekelijkse mentorlessen, voeren mentoren indien nodig individuele gesprekjes met leerlingen over welzijn en studievoortgang. De mentorlessen zijn gericht op de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen, het versterken van studievaardigheden en het bevorderen van een positief leer- en leefklimaat in de klas.

Tijdens de mentorlessen komen thema's aan bod als groepsvorming, samenwerking, omgaan met stress en emoties, zelfvertrouwen, digitale weerbaarheid en het maken van verantwoorde keuzes. In de onderbouw ligt de nadruk op het wennen aan de middelbare school, leren plannen en leren leren. In de bovenbouw komt er meer aandacht voor loopbaanoriëntatie, examenvoorbereiding en zelfstandigheid.

Niet alle thema's komen in elke klas of elk schooljaar standaard aan bod. De mentorlessen zijn flexibel ingericht en sluiten zoveel mogelijk aan bij wat de groep op dat moment nodig heeft. Zo kan er snel en effectief worden ingespeeld op actuele situaties, groepsdynamiek of individuele hulpvragen.

De mentorlessen bieden ruimte voor gesprek, reflectie en interactie, zodat leerlingen zich gehoord en gezien voelen. Ook worden ze gestimuleerd om verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leerproces en gedrag. Zo dragen de mentorlessen bij aan de brede vorming van onze leerlingen, als lerende en als mens.

Aan leerlingen in 5 havo kan er een (docent)coach worden toegewezen. Deze coach gaat aan de slag met een hulpvraag gerelateerd aan leervaardigheden.

4.1.2 VAKDOCENTEN

Onze vakdocenten spelen een centrale rol in het leerproces van de leerlingen. Tijdens de lessen geven zij uitleg over de lesstof en zorgen zij voor een veilige en stimulerende leeromgeving. Leerlingen worden actief betrokken bij de les en aangemoedigd om vragen te stellen als zij iets niet begrijpen. Naast de reguliere lessen kunnen leerlingen ook terecht tijdens de begeleidingsuren. Hier is extra ruimte voor ondersteuning: vakdocenten nemen de tijd om dieper in te gaan op lastige onderdelen van de stof en bieden gerichte hulp waar

nodig. Zo krijgen leerlingen de kans om in hun eigen tempo de leerstof beter te begrijpen en zich verder te ontwikkelen.

4.1.3 LEERJAARBEGELEIDERS EN AFDELINGSLEIDERS

De leerjaarbegeleiders en afdelingsleiders zijn verantwoordelijk voor de leerlingbegeleiding in hun afdeling. Zij stemmen de activiteiten van de mentoren op elkaar af en geven leiding aan de dagelijkse gang van zaken. De afdelingsleiders zijn daarnaast verantwoordelijk voor het onderwijskundige beleid in hun afdeling.

4.1.4 HUISWERKBEGELEIDING

Leerlingen van de eerste en tweede klassen die moeite hebben thuis gedisciplineerd hun huiswerk te maken, kunnen deelnemen aan de huiswerkklas. Leerlingen geven zich op voor een periode van drie maanden. Van maandag t/m donderdag maken zij van 15.00 tot 16.30 uur onder leiding van leerlingen uit de hogere klassen en een bevoegde docent huiswerk. Zij kunnen vragen stellen aan de begeleiders en zich door hen laten overhoren. De huiswerkbegeleiding heeft niet het karakter van bijles. Deze extra begeleiding kost € 25,00 per maand. De aanmelding verloopt via de mentor.

4.1.5 DECAAN

De schooldecanen zijn behulpzaam bij verschillende keuzes in de schoolloopbaan.

Waar kunnen de schooldecanen bij helpen:

- het stimuleren om te gaan oriënteren en leren om keuzes te maken.
- het verstrekken van documentatie,
- het geven van informatie over studiefinanciering, beurzen, studeren in het buitenland, au pair, enz.
- gesprekken met de leerling (individueel en in groepsverband) over hun keuzes in hun schoolloopbaan. Bijvoorbeeld: profielkeuze in de derde klas, studie- en beroepskeuze in het (voor-)examenjaar.
- het organiseren van beroepenavonden, stages en activiteiten.
- het geven van LOB lessen en het laten maken van opdrachten

Leerlingen kunnen zelf contact opnemen met de schooldecaan.

4.1.6 TUTOR BEGELEIDING

Onze school biedt een tutor systeem aan, waarbij leerlingen bijles krijgen van ouderejaars. Dit systeem is bedoeld om leerlingen extra ondersteuning te bieden bij vakken waarin ze moeite hebben.

Er zijn kosten verbonden aan deelname aan het tutor systeem, deze kosten zijn bedoeld om de inzet van de ouderejaars te vergoeden. Aanmeldingen voor het tutorsysteem lopen via de klassenmentor.

4.1.7 ANTI PESTEN

Op onze school streven we naar een veilige en respectvolle omgeving voor iedereen. Pesten wordt niet getolereerd. We hebben een duidelijk pestprotocol waarin staat hoe we omgaan met meldingen van pesten en welke stappen we ondernemen om de situatie op te lossen.

De anti-pestcoördinator is het aanspreekpunt voor werknemers, leerlingen en ouders. Deze coördinator zorgt ervoor dat het protocol goed wordt uitgevoerd en draagt bij aan het

voorkomen van pesten door het adviseren van de schoolleiding op dit gebied en het organiseren van preventieve activiteiten.

Samen werken we aan een positieve en inclusieve sfeer waarin iedereen zich veilig en gewaardeerd voelt. Op het moment dat er onverhoopt wel een peestsituatie heeft voorgedaan kunt u contact opnemen met de mentor of een mail sturen naar

antipestcoordinator@zaanlands.nl.

4.1.8 INTERN EN EXTERN CONTACTPERSOON

Wij hechten veel waarde aan een veilige sfeer op het Zaanlands Lyceum, mocht het onverhoopt voorkomen dat een leerling een klacht heeft over (seksuele) intimidatie, agressie, geweld of discriminatie kunnen leerlingen en ouders terecht bij de interne contactpersonen op school. Elke school beschikt over één of meerdere interne contactpersonen die fungeren als eerste aanspreekpunt.

De interne contactpersoon luistert naar uw verhaal, denkt mee over mogelijke vervolgstappen en kan – als dat nodig of wenselijk is – de externe vertrouwenspersoon inschakelen. Ook kunt u zelf rechtstreeks contact opnemen met de externe vertrouwenspersoon.

Zowel de interne contactpersonen als de externe vertrouwenspersoon kunnen ondersteuning bieden bij het indienen van een klacht of het zoeken naar een passende oplossing.

4.1.9 AANDACHTSFUNCTIONARIS HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING

Binnen onze school is een aandachtsfunctionaris kindermishandeling aangesteld. Deze persoon is verantwoordelijk voor het coördineren en borgen van de signalering en aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld binnen de school.

De aandachtsfunctionaris ondersteunt collega's bij het volgen van de stappen van de meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, fungeert als vraagbaak bij vermoedens van onveiligheid, en onderhoudt contact met externe instanties zoals Veilig Thuis of het wijkteam. Ook zorgt de aandachtsfunctionaris ervoor dat teamleden goed geïnformeerd zijn over het signaleren van risicofactoren en het veilig handelen volgens protocol.

De aandachtsfunctionaris speelt een belangrijke rol in het creëren van een veilig schoolklimaat, waarin leerlingen zich gezien, gehoord en beschermd voelen.

4.2 AANVULLENDE ONDERSTEUNING

Als de basisondersteuning onvoldoende toereikend blijkt kan er opgeschaald worden naar aanvullende ondersteuning. De aanvullende ondersteuning is vormgegeven voor een specifieke doelgroep en hierdoor niet vrij toegankelijk voor elke leerling. De aanvullende ondersteuning wordt ingezet door of in overleg met mentor, leerjaarbegeleider en indien relevant de dyslexie coördinator, verzuim coördinator of Coördinator ondersteuning en begeleiding.

4.2.1 COUNSELOR

Op het Zaanlands Lyceum kennen wij zogenoemde counselors, dit zijn docenten met aanvullende expertise in leerlingbegeleiding. Een leerling wordt doorverwezen naar een counselor als er sprake is van een (enkelvoudig) persoonlijke probleem wat de leerling belemmert op school. Dit kan bijvoorbeeld zijn dat een leerling last heeft van spanningsproblemen of dat er in de privésituatie iets speelt waar de leerling moeite mee heeft. Aanmelden gaat via de mentor of leerjaarbegeleider die een aanmeldformulier (eventueel samen met leerling) invult en naar de Coördinator Ondersteuning en Begeleiding stuurt.

4.2.2 DYSLEXIE

Leerlingen met een officiële dyslexieverklaring komen in aanmerking voor aanvullende faciliteiten, zoals extra tijd en ingesproken boeken. Afstemming hierover vindt plaats met de dyslexiecoördinator. Leerlingen uit de onderbouw worden twee keer per jaar uitgenodigd voor een gesprek met de dyslexiecoördinator. In de bovenbouw vindt contact plaats op verzoek van de leerling. De dyslexiecoördinator geeft tips en onderzoekt welke knelpunten de leerling ondervindt.

Het Zaanlands Lyceum test niet standaard alle leerlingen op dyslexie, alleen de leerlingen bij wie het vermoeden bestaat dat zij dyslexie zouden kunnen hebben. Deze leerlingen kunnen het vermoeden melden bij de mentor. De dyslexiecoördinator benadert de leerling en ouders en nodigt de leerling uit voor een Dyslexie Screening Test. Aan de hand hiervan wordt bepaald wat het verdere verloop van de procedure zal zijn. Meer informatie over de procedure en faciliteiten kunt u terugvinden in ons dyslexiebeleid.

4.2.3 FAALANGSTREDUCTIE EN EXAMENVREES

Sommige leerlingen ervaren zoveel spanning rondom schoolprestaties dat het hun functioneren belemmert. Denk aan overmatige zenuwen bij toetsen, uitstelgedrag, of het vermijden van uitdagingen uit angst om te falen. Om deze leerlingen te ondersteunen bieden wij keer per jaar een faalangstreductietraining aan.

Deze training bestaat uit acht bijeenkomsten in kleine groepjes, onder begeleiding van een trainer. De bijeenkomsten zijn praktisch van aard en richten zich op het leren herkennen en doorbreken van belemmerende gedachten, het ontwikkelen van helpende denkpatronen en het omgaan met spanning in schoolsituaties. Ook ontspanningstechnieken en ademhalingsoefeningen maken deel uit van het programma.

De training helpt leerlingen om met meer zelfvertrouwen en rust naar hun schoolwerk te kijken en beter om te gaan met prestatiedruk. Ouders en mentoren worden waar nodig betrokken, zodat de leerling ook buiten de bijeenkomsten om goed ondersteund wordt.

4.2.5 PLAN

Het Zaanlands Lyceum biedt tot en met schooljaar 2025-2026 PLAN aan. PLAN vindt vier middagen per week plaats op school. Hier werken leerlingen van klas 1 tot en met 3 aan het huiswerk en krijgen begeleiding gericht op de ontwikkeling van studievaardigheden. Een voorwaarde voor deelname is motivatie. De leerling wordt verwacht aanwezig te zijn op de momenten dat dit is afgesproken en betrokken te zijn bij het leerproces. De aanmelding voor PLAN verloopt via de mentor.

4.2.6 SCHOOLAANWEZIGHEID BEVORDERING

Wij hechten veel waarde aan schoolaanwezigheid, omdat dit bijdraagt aan zowel het academische succes als het welzijn van de leerling.

De mentor voert als eerste een gesprek op het moment dat een leerling niet op school aanwezig is. Daarnaast voert onze verzuimcoördinator individuele gesprekken met leerlingen die frequent afwezig zijn en neemt proactief contact op met ouders om verzuim te bespreken en samen naar passende oplossingen te zoeken.

4.2.7 SCHOOL MAATSCHAPPELIJK WERK

Onze schoolmaatschappelijk werker is in dienst van Stichting Maatschappelijke Dienstverlening en zij is 6 uur per week werkzaam op het Zaanlands Lyceum. Schoolmaatschappelijk werk betreft een kortdurende individuele vorm van begeleiding voor leerlingen met persoonlijke problematiek waarbij de schoolgang niet of nauwelijks merkbaar belemmerd wordt door deze problematiek. Op het moment dat kortdurende gesprekken niet voldoende zijn kan de Schoolmaatschappelijk werker doorverwijzen, waarbij de individuele gesprekken op school zullen overbruggen tot de leerling terecht kan bij de externe hulpverlening. Ouders moeten toestemming geven voor de inzet van schoolmaatschappelijk werk voor leerlingen onder 16 jaar. Aanmelding gaat via de mentor of leerjaarbegeleider die een aanmeldformulier (eventueel samen met leerling) invult en naar de Coördinator Ondersteuning en Begeleiding stuurt.

4.2.8 TRAJECT-OP-MAAT

De zogenoemde TOM-leerlingen hebben in veel gevallen een lesrooster dat afwijkt van dat van hun klasgenoten. Zij volgen bijvoorbeeld een vak in een hogere klas, of ze volgen een aantal extra vakken, waardoor ze niet alle lessen kunnen bijwonen. Leerlingen uit de voorexamenklas leggen in sommige gevallen al een jaar eerder dan hun klasgenoten examen af in een of meer vakken.

Een minder ingrijpend Traject op Maat is ook mogelijk: verdieping bij een vak waarvoor een leerling goede resultaten behaalt. Dit daagt de betrokken leerling uit om het beste uit zichzelf te halen.

4.3 EXTRA ONDERSTEUNING

De extra ondersteuning is bedoeld voor specifieke leerlingen.

4.3.1 HOOGBEGAAFDHEIDS BEGELEIDING

Het Zaanlands Lyceum is trots lid van de Vereniging van Begaafdheidsprofielscholen (BPS). Deze vereniging bestaat uit scholen die zich actief inzetten voor cognitief begaafde en hoogbegaafde leerlingen, en onderwijs bieden dat aansluit bij hun specifieke behoeften. Alleen scholen die aantoonbaar beleid hebben ontwikkeld én uitvoeren op dit gebied, mogen zich bij deze vereniging aansluiten. In november 2024 heeft de BPS-visitatiecommissie het Zaanlands Lyceum opnieuw bezocht. Op basis van deze visitatie mogen wij ons ook de komende vier jaar met trots een Begaafdheidsprofielschool noemen.

Binnen ons begaafdheidsprofiel staan drie pijlers centraal: de bètaplusstroom, Fast Lane English en het Traject op Maat (TOM). Deze pijlers bieden onze (hoog)begaafde leerlingen verrijking, verdieping en maatwerk, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen, niet alleen op cognitief vlak, maar ook sociaal-emotioneel.

Onze hoogbegaafdheidsbegeleiding is gericht op het herkennen, erkennen en ondersteunen van leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong. Samen met de coördinator hoogbegaafdheid, mentoren, docenten en ouders wordt gekeken naar wat de leerling nodig heeft. In overleg kan gekozen worden voor een *Traject op Maat*, bijvoorbeeld door vakken te verdiepen of het lesprogramma te versnellen.

Daarnaast is er aandacht voor thema's die vaak samengaan met hoogbegaafdheid, zoals perfectionisme, faalangst, motivatieproblemen of gevoelens van eenzaamheid. Onze hoogbegaafdheidscoach biedt hier begeleiding bij, in de vorm van gesprekken, coaching en praktische ondersteuning.

Een ander belangrijk aandachtspunt is het aanleren van effectieve leerstrategieën. Veel (hoog)begaafde leerlingen hebben op de basisschool weinig hoeven oefenen met 'leren leren', omdat de lesstof hen gemakkelijk afging. Op de middelbare school kan dit leiden tot onzekerheid of leerproblemen zodra de stof uitdagender wordt. De hoogbegaafdheidscoach helpt deze leerlingen om inzicht te krijgen in hun eigen leerproces, begeleidt hen bij het ontwikkelen van studievastigheden en het trainen van executieve vaardigheden.

Aanmelding voor Hoogbegaafdheidsbegeleiding verloopt via de mentor. Als het functioneren van de leerling beperkt wordt is er een samenwerking gewenst tussen de coördinator ondersteuning en begeleiding en coördinator hoogbegaafdheid. Dit kan ingezet worden op verzoek van mentor, leerjaarbegeleider of door ouders.

Op dit moment werken wij aan de actualisatie van ons beleid rond de begeleiding van hoog- en meer begaafde leerlingen. Daarbij laten wij ons leiden door nieuwe inzichten en actuele ontwikkelingen in de wetenschap en praktijk.

4.3.2 NT2

Met het NT2-beleid wil het Zaanlands Lyceum bereiken dat NT2- leerlingen en anderstaligen de Nederlandse taal zo leren beheersen, dat zij kunnen functioneren op hun eigen cognitieve niveau. Dit doen we door faciliteiten toe te kennen en/of door NT2-leerlingen extra begeleiding te geven.

NT2-leerlingen zijn leerlingen voor wie Nederlands de tweede taal is. Leerlingen die minder dan 6 jaar onderwijs hebben genoten in Nederland, hebben de NT2-status. Deze leerlingen komen in aanmerking voor faciliteiten en begeleiding zoals hieronder beschreven. Als leerlingen 6 jaar of langer onderwijs in Nederland hebben genoten, vervalt de NT2-status.

De NT2-leerling heeft recht op extra tijd tijdens het maken van toetsen en examens. Deze extra tijd is gelijk aan de maximale extra tijd die leerlingen voor dyslexie krijgen. De leerling mag gebruik maken van een Nederlands verklarend woordenboek en een woordenboek (Moedertaal-Nederlands). Het woordenboek mag worden gebruikt tijdens lessen, toetsen, schoolexamens en Centraal Examens. De leerling is zelf verantwoordelijk voor het aanschaffen en meebrengen van de woordenboeken.

De NT2-leerling komt, indien nodig, in aanmerking voor extra begeleiding. De precieze vorm van de ondersteuning wordt afgestemd op de specifieke hulpvragen van een leerling. De organisatie en begeleiding valt onder de NT2-coördinator.

4.3.3 TALENTBEGELEIDING

Het Zaanlands Lyceum is een 'topsportvriendelijke school'. Dit predicaat is officieel uitgereikt door het Olympisch Netwerk Noord-Holland. De school biedt leerlingen die een sport beoefenen op een hoog niveau de kans om hun school met de sport te combineren. De topsportcoördinator onderhoudt het contact met de leerlingen, hun ouders en de sportclub. De afdelingsleider bepaalt of de leerling een sportstatus krijgt toegewezen.

Leerlingen die op een hoog niveau kunst, bijvoorbeeld muziek, beoefenen kunnen een kunststatus aanvragen. Na toekenning van de status krijgen zij een kunstmentor, die hulp biedt bij het combineren van het schoolwerk met hun buitenschoolse activiteiten. De afdelingsleider bepaalt of de leerling een kunststatus krijgt toegewezen.

4.3.4 TRAJECTGROEP

Het Zaanlands Lyceum streeft ernaar om voor alle leerlingen een veilige, stimulerende en toegankelijke leeromgeving te bieden binnen het regulier voortgezet onderwijs. Wij geloven dat elke leerling recht heeft op passend onderwijs, ongeacht zijn of haar achtergrond of ondersteuningsbehoefte.

Voor een deel van onze leerlingen is het volgen van regulier onderwijs echter niet vanzelfsprekend. Zij kunnen tijdelijke of langdurige ondersteuning nodig hebben als gevolg van uiteenlopende factoren. Dit kan gaan om een gediagnosticeerde stoornis (zoals ASS, AD(H)D of een leerstoornis), langdurige medische problematiek, psychische overbelasting, of een combinatie van sociale, emotionele en omgevingsfactoren die het leerproces beïnvloeden. De Trajectgroep werkt vraag gestuurd waarin de ondersteuningsbehoefte van de leerling leidend is, een diagnose is in sommige gevallen van toegevoegde waarde voor de leerling maar niet verplicht voor ondersteuning.

Om deze leerlingen passend te ondersteunen, beschikt het Zaanlands Lyceum over een Trajectgroep. Deze voorziening biedt een vaste en voorspelbare plek binnen de school waar leerlingen terecht kunnen voor begeleiding op maat. De ondersteuning is gericht op het versterken van de zelfredzaamheid, het bevorderen van het welzijn en het behouden van aansluiting bij het reguliere onderwijs.

De ondersteuning binnen de Trajectgroep wordt geboden door de schoolpsycholoog en twee pedagogen.

De Trajectgroep biedt onder meer:

- Een vaste dag structuur met in- en uitcheckmomenten;
- Een rustmoment of time-outmogelijkheid tijdens de lesdag;
- Individuele begeleiding bij het aanleren van vaardigheden; bijvoorbeeld op sociaal gebied of in de executieve functies.
- Begeleiding bij het implementeren van tijdelijke onderwijsaanpassingen;
- Regelmatig contact met ouders/verzorgers en externe hulpverleners (indien van toepassing).

Het uitgangspunt is dat de Trajectgroep vijf dagen per week, van 8.00 tot 16.00 uur, bemenst is door ervaren medewerkers met kennis van begeleiding, ondersteuning en passend onderwijs. In nauwe samenwerking met mentoren, leerjaarbegeleiders, coördinator ondersteuning en begeleiding en andere betrokkenen binnen de school, wordt per leerling bekeken welke ondersteuning het meest effectief is. Aanmelding voor de Trajectgroep loopt via de coördinator ondersteuning en begeleiding.

De Trajectgroep is ook een expertisecentrum binnen de school waar werknemers om advies kunnen vragen wanneer zij zorgen hebben om of ondersteuning nodig hebben met de omgang met een leerling.

6. EXTERNE EXPERTISE EN SAMENWERKINGSPARTNERS

Op het moment dat de basis, aanvullende en extra ondersteuning niet toereikend of bevoegd is werken wij samen met de onderstaande externe partners. In deze samenwerking hebben wij de AVG hoog in het vaandel en zullen wij indien nodig toestemming vragen.

6.1 GGD

6.1.1 JEUGDARTS

Een jeugdarts is een medische professional die gespecialiseerd is in de gezondheid en ontwikkeling van kinderen en jongeren van 0 tot 19 jaar. Ze spelen een cruciale rol in de jeugdgezondheidszorg (JGZ) en richten zich op zowel de individuele gezondheid van het kind als op collectieve preventie en het verkleinen van gezondheidsverschillen. De jeugdarts speelt een belangrijke rol bij de aanpak schoolaanwezigheid, waar zij vanuit medisch oogpunt meedenken hoe de school aanwezigheid geoptimaliseerd kan worden, ook bij beperkte belastbaarheid.

6.1.2 JEUGDVERPLEEGKUNDIGE EN GEZONDHEIDSONDERZOEK

De jeugdverpleegkundige komt in klas 1 en klas 3 langs om het gezondheidsonderzoek af te nemen. Tijdens dit onderzoek worden de leerlingen gemeten en gewogen en zullen zij een vragenlijst invullen. Het gezondheidsonderzoek heeft als doel om de gezondheid en de welzijn van de leerlingen te monitoren. Ouders worden geïnformeerd voordat het onderzoek plaats zal vinden.

6.1.3 MELDPUNT & ADVIES BIJZONDERE ZORG, TEAM SUICIDE PREVENTIE

Op het moment dat wij ernstige zorgen hebben over de veiligheid van een leerling die nog geen actieve hulpverlening heeft, kunnen wij advies vragen aan MABZ, team Suïcide preventie. Dit team denkt mee, adviseert en kan indien nodig binnen drie werkdagen in gesprek met de leerling. Zij zorgen ook voor een overbrugging tot de hulpverlening start.

6.2 GEMEENTE ZAASTAD

6.2.1 LEERPLICHT

Onze school houdt zich aan de wettelijke regels rondom leerplicht. Wij werken nauw samen met ouders/verzorgers en de leerplichtambtenaar om ervoor te zorgen dat alle leerlingen regelmatig en op tijd naar school komen. Bij verzuim of zorgwekkende afwezigheid wordt altijd contact opgenomen met thuis en, indien nodig, de juiste instanties betrokken. We streven naar een veilige en stimulerende leeromgeving waarin leerlingen optimaal kunnen ontwikkelen en participeren.

6.2.2 JONGERENLOKET

Op het moment dat een leerling 18 jaar is en geen startkwalificatie heeft maar wel risico loopt op schooluitval door beperkte schoolaanwezigheid wordt het Jongerenloket ingeschakeld. Het Jongerenloket werkt proactief en in samenwerking met scholen en andere instanties om jongeren te begeleiden en uitval te voorkomen:

- **Vroege Signalering:** Ze werken samen met scholen om signalen van schooluitval vroegtijdig op te pikken. Dit kan gaan om frequent verzuim, gedragsproblemen, of een algemeen gebrek aan motivatie.
- **Individuele Begeleiding:** Eenmaal gesignaleerd, biedt het Jongerenloket persoonlijke begeleiding. Dit omvat gesprekken met de jongere om de onderliggende oorzaken van de problemen te achterhalen, of dit nu leerproblemen, financiële zorgen, psychische klachten of gezinsproblemen zijn.
- **Gerichte Oplossingen:** Afhankelijk van de problematiek zoekt het Jongerenloket naar passende oplossingen. Dit kan betekenen dat ze helpen bij het vinden van een geschikte opleiding die beter aansluit bij de interesses en capaciteiten van de jongere, ondersteuning bij het regelen van stageplekken, of het doorverwijzen naar gespecialiseerde hulpverlening voor dieperliggende problemen.
- **Arbeidsmarktoriëntatie:** Voor jongeren die moeite hebben met het vinden van een passende plek in het onderwijs, biedt het loket ook hulp bij arbeidsmarktoriëntatie en het vinden van werk. Dit kan een alternatief zijn om te voorkomen dat ze volledig buiten de boot vallen.

6.3 KENNIS- EN EXPERTISE CENTRUM

Er is een gedragswetenschapper van het Kennis- en expertise centrum gekoppeld aan het Zaanlands Lyceum. Deze gedragswetenschapper kan ingeschakeld worden door school en op verzoek van ouders. Deze gedragswetenschapper noemen wij ook wel KEC-er en is onderdeel van het Samenwerkingsverband. De KEC-er oefent geen taken uit als onderwijsconsulent. Wel kunnen zij meedenken in ingewikkelde vraagstukken en kunnen zij onderzoeken uitvoeren als dit noodzakelijk is voor het onderwijs.

6.4 JEUGDTEAM

Het Jeugdteam Zaanstad is een kernpartner en fungeert als de centrale toegang tot jeugdhulp in de gemeente Zaanstad. Verspreid over zes lokale teams in de Zaanse wijken, biedt het Jeugdteam laagdrempelige ondersteuning aan kinderen, jongeren (tot 18 jaar) en hun gezinnen. Deze teams bestaan uit diverse professionals die gespecialiseerd zijn in jeugdzorg, zoals pedagogen, psychologen, maatschappelijk werkers, en jeugdverpleegkundigen. Ze bieden laagdrempelige hulp en advies, van lichte ondersteuning tot intensievere begeleiding.

Vanuit het jeugdteam is er een ACT-er (Advies en aanmeldconsulent) aan het Zaanlands Lyceum verbonden. De Coördinator ondersteuning en begeleiding kan een leerling aanmelden voor het Jeugdteam na toestemming van ouders en/of leerling en na overleg met de ACT-er. De ACT-er kan desgewenst ook eerst een gesprek met ouders hebben.

6.5 SPECIALISTISCHE JEUGD GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG

De specialistische jeugd-GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg) speelt een cruciale rol als samenwerkingspartner bij leerling-specifieke multidisciplinaire overleggen. De betrokken therapeut is in de gelegenheid om mee te denken in een schoolgerichte aanpak en af te

stemmen in de ondersteuning waar een leerling gebruik van maakt. Daarnaast is dit een gesprekspartner op het moment dat er zorgen zijn over de leerling.

De coördinator ondersteuning en begeleiding kan adviseren over een geschikte doorverwijzing naar de jeugd-GGZ, afgestemd op de specifieke hulpvraag van de leerling. Zowel het jeugdteam als de huisarts zijn bevoegd om een dergelijke doorverwijzing te initiëren.

6.6 VEILIG THUIS

Het Zaanlands Lyceum acht een veilige leer- en leefomgeving voor alle leerlingen van het grootste belang. In het kader van het signaleren en adequaat handelen bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling, werkt de school nauw samen met Veilig Thuis.

De rol van Veilig Thuis: Veilig Thuis is het landelijke advies- en meldpunt voor iedereen die te maken heeft met of zich zorgen maakt over huiselijk geweld en/of kindermishandeling. Zij bieden advies, ondersteuning en zorgen zo nodig voor de juiste hulpverlening.

Procedure en samenwerking:

- De school volgt de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling conform de wettelijke verplichtingen. (zie bijlage 10.3) Deze code beschrijft de stappen die schoolprofessionals moeten doorlopen bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling.
- Bij concrete signalen van onveiligheid thuis, waarbij de school zich ernstige zorgen maakt over de veiligheid van een leerling, wordt – na interne consultatie en zorgvuldige afweging conform de meldcode – contact opgenomen met Veilig Thuis voor advies en/of het doen van een melding.
- De school investeert in de deskundigheid van haar personeel door middel van trainingen en voorlichting over het herkennen van signalen en het correct toepassen van de meldcode, zo nodig in samenwerking met Veilig Thuis of via aanbevolen instanties.

Door deze samenwerking met Veilig Thuis draagt de school bij aan een effectieve aanpak van onveilige thuissituaties en biedt zij de noodzakelijke ondersteuning aan leerlingen die hiermee te maken krijgen, zodat hun welzijn en schoolloopbaan niet onnodig in gevaar komen.

6.7 VERSLAVINGSZORG

6.7.1 PREVENTIE

De preventiedeskundige van Brijder Jeugd is betrokken bij onze school om leerlingen en ouders preventief te ondersteunen op het gebied van (dreigende) verslaving. Zij kunnen direct contact opnemen met Celeste Bik, 0683295545, celeste.bik@brijder.nl. De preventiedeskundige maakt geen dossier op. De preventiedeskundige speelt ook een rol bij het trainen van docenten en mentoren.

6.7.2 FRIS OP SCHOOL

'Fris op school' is een project in gemeente Zaanstad, het is gericht op het voorkomen van roken, alcohol-, drugsgebruik, en gameverslaving bij jongeren. Brijder Jeugd en GGD Zaanstreek-Waterland werken hierin structureel samen met scholen.

6.8 POLITIE

Op het moment dat er (mogelijk) sprake is van een strafbaar feit, in of in de directe omgeving van school waar leerlingen bij betrokken zijn, nemen wij contact op met de wijkagent voor advies. Als er sprake is van een strafbaar feit op school, denk bijvoorbeeld aan vandalisme, diefstal, geweld, doet de school aangifte.

De "Convenant Veiligheid in en om de school Zaanstad" is een overeenkomst tussen verschillende partijen in de Zaanstreek om een veilige omgeving te waarborgen voor leerlingen, personeel en bezoekers in en rondom scholen. Het is een samenwerking met de schoolbesturen in Zaanstad, politie, Gemeente Zaanstad en Bureau HALT .

6.9 OVERIG:

- Centrum Jong
- Primair onderwijs
- Voortgezet speciaal onderwijs
- Sociaal Wijkteam
- Straathoek werk
- Raad van de Kinderbescherming
- Buitenschoolse voorzieningen en praktijken
- (Geregistreerde) therapeuten en coaches

7. OVERLEGSTRUCTUUR

7.1 INTERN ONDERSTEUNINGSTEAM (IOT) OVERLEG

Het intern ondersteuningsteam overleg wordt 4 tot 6 keer per schooljaar ingepland. Hier is het gehele interne team aanwezig. Het EOT wordt voorbereid in dit overleg, daarnaast wordt er gekeken naar interne ondersteuningsprocessen.

7.2 EXTERN ONDERSTEUNINGSTEAM OVERLEG

Het Extern ondersteuningsteam overleg is een structureel overleg wat vier keer per jaar plaatsvindt en waarin de school samenwerkt met externe partners. Leerlingen kunnen na toestemming van ouders en/of leerling aangemeld worden om besproken te worden bij het EOT. Naast leerling specifieke vragen, kan dit overleg gebruikt worden om te sparren over gesignaleerde leerjaar, school of regio brede problematiek.

Opbrengsten voor leerling en ouders: Vroegtijdige signalering, bijdragen aan oplossingen van hulpvragen van leerlingen en evt. van ouders, zorgen voor samenhang en afstemming in hulp en zorg, bijdragen aan een gezonde ontwikkeling, indien mogelijk voorkomen van escalatie problematiek, bijdragen aan samenwerking hulpverlening, bijdragen aan een school-zorgarrangement, bijdragen aan een optimale schoolloopbaan.

Opbrengsten voor school: Ondersteuning bij handelingsverlegenheid, vroegtijdig signaleren en handelen in trends, problemen en risico's op school, een heldere en snelle route voor het beoordelen en aanpakken van bij leerlingen gesignaleerde problematiek, bijdragen aan veiligheid op school, versterken samenwerken zorgpartners, bijdragen aan het voorkomen van voortijdig schoolverlaten.

Genodigden intern: Coördinator Ondersteuning en Begeleiding, afdelingsleiders, evt. leerjaarbegeleider tijdens leerjaar/leerling specifieke bespreking, Trajectgroep, counselors, indien relevant verzuim coördinator.

Genodigden extern: Schoolmaatschappelijk werk, Aanmeld en adviesconsulent jeugdteam, Gedragswetenschapper vanuit het KEC, leerplichtambtenaar, jeugdarts, indien relevant Brijder verslavingszorg, indien relevant Wijkagent.

7.3 KLEINE INTERN ONDERSTEUNINGSOVERLEG

De counselors hebben wekelijk overleg met elkaar in aanwezigheid van de schoolpsycholoog. Tijdens dit overleg bespreken zij counseling trajecten die lopen. Periodiek sluit de Coördinator ondersteuning en begeleiding aan bij dit overleg.

Coördinator ondersteuning en begeleiding heeft wekelijks overleg met de Trajectgroep. Tijdens dit overleg worden interne ondersteuningsvraagstukken besproken.

7.4 MULTIDISCIPLINAIR OVERLEG (MDO)

Binnen onze school hechten we veel waarde aan een integrale aanpak als een leerling extra ondersteuning nodig heeft. Het Multidisciplinair Overleg (MDO) is hierbij een essentieel instrument. Tijdens een MDO bespreken we de ondersteuningsbehoeften van een leerling vanuit verschillende perspectieven.

Aan een MDO nemen verschillende professionals deel die betrokken zijn bij de leerling. Dit kunnen zijn: de mentor of leerjaarbegeleider, coördinator ondersteuning en begeleiding, Trajectgroep begeleiders, ouders en leerling en externe deskundigen. Denk hierbij aan een betrokken hulpverlener(s), maar ook aan leerplicht of jeugdarts.

Het hoofddoel van het MDO is het gezamenlijk komen tot een passend ondersteuningsplan voor de leerling. Door de brede vertegenwoordiging in het MDO zorgen we ervoor dat de ondersteuning integraal is en goed aansluit bij alle facetten van het leven van de leerling. Het MDO bevordert een afgestemde en effectieve aanpak, waardoor de leerling de best mogelijke ondersteuning krijgt om zich optimaal te ontwikkelen. Dit draagt bij aan een positief leer- en ontwikkelklimaat voor elke leerling binnen onze school.

9. ONTWIKKELINGSPERSPECTIEFPLAN

Het Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) is een cruciaal instrument binnen het voortgezet onderwijs, specifiek bedoeld voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Het plan heeft als doel de schoolloopbaan van deze leerlingen optimaal te begeleiden en te garanderen dat zij zich, ondanks eventuele belemmeringen, zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen. Het OPP wordt opgesteld door de Coördinator ondersteuning en begeleiding of de Trajectgroep begeleider.

1. Verplichte situaties voor een OPP: Een school is wettelijk verplicht een OPP op te stellen voor:

- Leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs (VSO): Voor deze leerlingen is een OPP altijd verplicht. Voor nieuwe leerlingen in het VSO moet het OPP binnen zes weken na inschrijving worden vastgesteld.
- Leerlingen in het regulier voortgezet onderwijs die intensieve extra ondersteuning krijgen: Dit betreft leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben dan de basisondersteuning die de school regulier biedt.

2. Het OPP moet in ieder geval de volgende elementen bevatten:

- De verwachte uitstroombestemming van de leerling: Dit is het meest centrale onderdeel. Het geeft aan welk niveau of welke richting de leerling naar verwachting zal behalen (bijvoorbeeld welk uitstroomprofiel in het VSO, of welk niveau binnen het regulier onderwijs).
- De onderbouwing van de verwachte uitstroombestemming:
 - Belemmerende factoren: Aspecten die de ontwikkeling of het leerproces van de leerling bemoeilijken (bijvoorbeeld leerstoornissen, gedragsproblemen, sociale problemen).
 - Bevorderende factoren: Aspecten die de ontwikkeling of het leerproces van de leerling stimuleren (bijvoorbeeld sterke kanten van de leerling, ondersteuning thuis, effectieve leeraanpak).
 - Deze factoren moeten samenhangend argumenten geven over het leren, de werkhouding, het welbevinden en de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling.
- Een beschrijving van de te bieden ondersteuning en begeleiding:
 - Didactische aanpak en pedagogische benadering.
 - Extra begeleiding (bijvoorbeeld remedial teaching, individuele begeleiding).
 - Hulpmiddelen en aanpassingen (bijvoorbeeld aangepaste lesstof, extra tijd bij toetsen, gebruik van software).
- Indien aan de orde, de afwijkingen van het (reguliere) onderwijsprogramma: Als de leerling een aangepast programma volgt dat afwijkt van het reguliere curriculum,

moet dit duidelijk worden vermeld in het OPP. Dit kan ook vervangende onderwijsdoelen omvatten.

3. Betrokkenheid van ouders en leerling:

- De school is verplicht in overleg te treden met de ouders en de leerling over de inhoud en de totstandkoming van het OPP. Ouders hebben instemmingsrecht op het 'handelingsdeel' van het OPP, oftewel de beschrijving van de individuele ondersteuning en inzet van betrokkenen en hulpmiddelen. Dit betekent dat het plan pas definitief mag worden vastgesteld of bijgesteld met hun instemming op dit deel.
- Hoorrecht voor leerlingen: Vanaf 1 augustus 2025 is er wettelijk een "hoorrecht" voor leerlingen over hun ontwikkelingsperspectief. Dit betekent dat leerlingen gehoord moeten worden in alle fasen van het OPP: opstellen, bijstellen, vaststellen en evalueren. Hun eigen visie op wat zij nodig hebben, moet worden meegenomen en de school moet opschrijven hoe met deze inbreng is omgegaan. Dit versterkt de positie van de leerling in het proces.

4. Evaluatie en bijstelling: Het OPP is een dynamisch document en moet regelmatig worden geëvalueerd. Hoewel de wet geen specifieke frequentie voorschrijft voor evaluatie, is de gangbare praktijk minimaal één keer per jaar. Op basis van de evaluatie kan het plan worden bijgesteld.

5. Vanaf 1 augustus 2015 zijn schoolbesturen verplicht OPP's te registreren in het Register Onderwijsdeelnemers (ROD, voorheen BRON). Dit is belangrijk voor toezicht, monitoring en evaluatie van de Wet Passend Onderwijs. Scholen hoeven hierbij alleen de begin- en einddatum van het OPP te registreren; de inhoud van het plan zelf hoeft niet in ROD te worden vastgelegd.

9. EVALUATIES EN AMBITIES

9.1 EVALUATIES

Om de kwaliteit van ons onderwijs en de tevredenheid van alle betrokkenen te waarborgen, voeren we een cyclisch evaluatieproces uit.

Tevredenheidsonderzoeken: Eens per twee jaar houden we schoolbrede tevredenheidsonderzoeken onder personeel, leerlingen, ouders en basisscholen. Deze onderzoeken bieden waardevolle inzichten in de diverse perspectieven op ons onderwijs en de schoolomgeving. De resultaten van deze onderzoeken zijn openbaar en te raadplegen op de website www.scholenopdekaart.nl.

Collegiale Visitatie: Wanneer nodig of gewenst, organiseren we collegiale visitatie. Dit houdt in dat professionals van andere scholen meekijken met onze processen en feedback geven, wat bijdraagt aan een frisse blik en kwaliteitsverbetering.

Professionele Ontwikkeling Docenten: Docenten nemen jaarlijks deel aan interne intervisiebijeenkomsten. Tijdens deze sessies reflecteren ze gezamenlijk op hun lespraktijk en wisselen ze ervaringen en tips uit, wat hun professionele ontwikkeling stimuleert.

Feedback van Leerlingen: Leerlingen spelen een actieve rol in de evaluatie van docenten. Binnen de gesprekkencyclus vullen zij leerlingenenquêtes in, waarin zij hun mening geven over de lessen en de begeleiding van hun docenten. Deze feedback wordt gebruikt om de kwaliteit van het onderwijs verder te verbeteren.

9.2 AMBITIES

Het Zaanlands Lyceum volgt de ambities gesteld in het ondersteuningsplan van Samenwerkingsverband VO Zaanstreek.

- Alle leerlingen op het Zaanlands Lyceum volgen onderwijs
- Tenminste 80% van de leerlingen op het Zaanlands Lyceum hebben een schoolaanwezigheid van 95%
- Beleid hoogbegaafdheid herzien en implementeren.

10. AFSLUITING

Wij hebben geprobeerd dit schoolondersteuningsprofiel zo compleet mogelijk op te stellen. Mocht het document vragen onbeantwoord hebben gelaten, kunt u deze wenden tot coördinator ondersteuning en begeleiding, mevr. D. Albrecht, d.albrecht@zaanlands.nl.

10. BIJLAGEN

10.1 WERKWIJZE EXTRA TIJD

Aanleiding extra tijd	Benodigde documentatie	Mate van verlenging	Betrokkenen
Dyslexie	<p>Dyslexieverklaring</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ondertekend door een ter zake doende deskundige (K&J of gz-psycholoog, orthopedagoog generalist met registratie bij NIP/NVO/SKJ) • Bevat diagnose op 3 niveaus (onderkennend, indicierend en verklarend) • Andere oorzaken zijn uitgesloten • Voldoet aan geldigheidsduur/ bevat datum 	20%	<p>Dyslexiecoördinator</p> <ul style="list-style-type: none"> • controleert verklaring • voegt leerling toe aan lijst • Schrijft logboekitem + noteert leerlingkenmerk in Magister
Visuele beperking	<p>Verklaring visuele beperking</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afgegeven door een ter zake doende deskundige/ instelling (bijvoorbeeld Koninklijk Visio) • Ondersteuningsbehoeften worden aangegeven en hierbij wordt de duur van de tijdsverlenging toegelicht 	20-50%	<p>Leerjaarbegeleider</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schrijven logboekitem + noteren leerlingkenmerk in Magister <p>Coördinator Ondersteuning & Begeleiding + dyslexiecoördinator</p> <ul style="list-style-type: none"> • Controleren verklaring • Voegen leerling toe aan lijst
NT2-status	<p>Aangetoonde verblijfsduur <6 jaar in Nederland</p>	20%	NT2-coördinator

			<ul style="list-style-type: none"> • Controleert samen met administratie status • Voegt leerling toe aan lijst • Noteert kenmerk in Magister
<p>Overige beperking</p> <p>(Bijv. TOS, ADHD, ASS, epilepsie)</p>	<p>Deskundigheidsverklaring (psycholoog, orthopedagoog, neuroloog, psychiater) 20%</p> <p>Schriftelijke onderbouwing van ouders en leerling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beperking doet redelijkerwijs een beroep op het werk- of verwerkingstempo van de leerling en tijdsverlenging biedt hierin een oplossing: dit wordt overlegd met docententeam 		<ul style="list-style-type: none"> • Verzoek wordt ingediend bij ljb • Ljb overweegt in samenwerking met docententeam en zorgteam (via coördinator ondersteuning en begeleiding) en beslist in overleg met afdelingsleider. • Bij akkoord noteert ljb dit in Magister (voegt diagnose, deskundigheidsverklaring de onderbouwing in bijlage toe) • Ljb geeft dit door aan coördinator ondersteuning en begeleiding zodat leerling op de lijst gezet wordt. • Ljb evalueert jaarlijks voor de overdracht naar het nieuwe leerjaar, door oa te kijken naar het effect van de maatregel.

10.2 PROTOCOL VRIJSTELLING LO VANUIT ZORG (MEDISCH/PSYCHISCH)

- Leerling schrijft (evt met behulp van ouders) een onderbouwing waarom hij/zij geen LO kan volgen en van welk negatief gevolg er sprake is als er geen vrijstelling wordt gegeven (Diagnose alleen is geen onderbouwing).
- Als er een externe betrokken is neemt leerling de visie van externe mee in de onderbouwing.
- Zorg coördinator heeft overleg met jeugdarts en schrijft kort visie jeugdarts onder de onderbouwing.
- Bovenstaande gaat in magisterlogboek en naar leerjaarbegeleider.
- Leerjaarbegeleider stuurt dit bij leerlingen waarbij LO onderdeel is van PTA door naar examen coördinator. Bij onderbouw leerlingen wordt het besproken met LO docent.
- Leerjaarbegeleider communiceert met leerling of vrijstelling is verleent.

10.3 MELDCODE

Het Zaanlands Lyceum heeft een protocol Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, bij signalen wordt er altijd advies gevraagd aan Veilig Thuis.

STAP 1: Breng signalen in kaart

Breng signalen in kaart die je zorg bevestigen of ontkrachten. Leg signalen en vervolgstappen objectief en feitelijk vast in het dossier. Voer indien nodig **de kindcheck** uit.

STAP 2: Overleg met een deskundige collega of Veilig Thuis

Overleg met een deskundige collega om signalen te duiden. Raadpleeg zo nodig Veilig Thuis. Neem bij eengerelateerd geweld, huwelijksdwang of vrouwenbesnijdenis direct contact op met Veilig Thuis.

STAP 3: Praat met ouders en het kind

Bespreek je zorgen zo snel mogelijk met de ouders/verzorgers van het kind en het kind zelf. Alleen als jouw veiligheid of die van het kind in gevaar kan komen door een gesprek kan hiervan worden afgezien.

STAP 4: Weeg het geweld

Maak een inschatting van de aard en de ernst van de situatie op basis van signalen, het overleg met een collega en de gesprekken met ouders en het kind. Vraag advies aan Veilig Thuis. Bij een reële kans op schade: melden.

STAP 5: Beslis: Is melden nodig? Is hulpverlening nodig?

Als je het kind voldoende kunt beschermen, bied of organiseer je de noodzakelijke hulp. Als de situatie acuut of structureel onveilig is, doe je een melding bij Veilig Thuis en beslis je samen welke hulp je zelf kunt organiseren.

10.4 SUÏCIDE PREVENTIE PROTOCOL

Signaleren:

Somberheid, niet goed voor zichzelf zorgen, afzondering of juist luidruchtiger aanwezig, studieprestaties verminderen, afwezig zonder duidelijke reden, plotselinge verandering in gedrag of gevoel, verbetering van stemming, uitbundig in het contact. Leerling doet uitspraken over zelfmoord (vaag of concreet). Afscheid nemen door persoonlijke spullen weg te geven.

[Signaleringskaart 113](#) (CTRL+klik)

Bespreekbaar maken:

→ Vraag open hoe het gaat.

→ Benoem signalen die jij ziet.

→ Vraag of de leerling aan zelfmoord denkt? En vraag door; hoe vaak zijn deze gedachten, welke problemen zijn er? Zijn er concrete plannen voor zelfmoord? Hoe ziet de leerling het voor zich? Is er een datum? Waardoor voelt de leerling zich klem gezet? Laat merken dat je ziet hoe moeilijk de leerling het heeft. Denk mee over andere opties dan zelfmoord.

→ Houding: Wees nieuwsgierig en 'onwetend', blijf open en onbevooroordeeld.

→ Beloof geen geheimhouding, beloof zorgvuldigheid en leg de plicht van de professional uit.

Stappenplan:

Als een collega signaleert dat een leerling suïcidaal is, maakt de collega dezelfde dag melding bij de zorgcoördinator om te sparren. Bij afwezigheid zorgcoördinator doet collega melding bij leerjaarbegeleider/afdelingsleider. Het is belangrijk dat de leerling op school blijft.

1. Signalerende collega inventariseert signalen en stelt leerjaarbegeleider/afdelingsleider op de hoogte.

2. Signalerende collega zorgt ervoor dat leerling op school blijft, en betreft zorg coördinator of leerjaarbegeleider/afdelingsleider

3. Signalerende collega consulteert GGD Suïcide preventie team of veilig thuis. Overlegt hierover met zorg coördinator/leerjaarbegeleider/afdelingsleider.

3. Signalerende collega voert samen met zorg coördinator of leerjaarbegeleider/afdelingsleider gesprek met de leerling.

Onder de 16 jaar: ouders worden op school uitgenodigd (zelfde dag nog) om zorg te delen.

Boven de 16 jaar:

→ Leerling belt samen met zorgcoördinator de GZ behandelaar / jeugdteam om de zorg te delen en afspraken te maken omtrent veiligheid,

→ indien dit niet mogelijk is worden ouders op school uitgenodigd om de zorg te delen.

Als het niet mogelijk is om zorg te delen met een huisarts of GZ behandelaar/hulpverlener worden ouders uitgenodigd op school om de zorg te delen.

Het is belangrijk om leerling mee te nemen in het proces: wat gaat er gebeuren en waarom, waar heeft leerling inspraak in en waar niet (en waarom niet).

Het is ook mogelijk om het gesprek met ouders te doen in aanwezigheid van een sociaal psychiatrisch verpleegkundige van GGD Zaanstreek Waterland (075 6518380). Denk hieraan wanneer ouders mogelijk een onderdeel zijn van de suïcidale gedachten/onveiligheid van een leerling.

Signalerende collega of zorgcoördinator zorgt voor verslaglegging en zet dit in magister (zichtbaarheid: schoolleiding, afdelingsleider, leerjaarbegeleider, intern zorgteam, mentor).

4. Maak duidelijke vervolgstappen met ouders/hulpverlener of behandelaar en leerling. Maak afspraken wie checkt of deze vervolgstappen genomen zijn.

→ Vervolgstappen in magister door signalerende collega of zorgcoördinator

→ Afdelingsleider en leerjaarbegeleider worden geïnformeerd voor zover dit nog niet gebeurd is.

→ Zorgcoördinator zet leerling op monitorlijst.

→ Zorgcoördinator houdt contact met externe hulpverlening (vraagt hier toestemming voor).

5. Nazorg op school:

→ Mentor plant binnen 14 dagen na voorval gesprekje in met leerling om even te horen hoe het gegaan is met ouders na het bovenstaande.

→ Na 4 weken zoekt zorg coördinator/leerjaarbegeleider/afdelingsleider contact met (leerling > 16) of ouders om te horen of de vervolgstappen genomen zijn volgens afspraak, en schrijft een korte update in magister.

Na een suïcidepoging:

→ Benoem de zelfmoord(poging), maar speculeer niet over de oorzaak.

→ Noem geen methode.

→ Doe een zelfmoord(poging) niet af als een schreeuw om aandacht.

→ Nuanceer het beeld van de leerling.

→ Beperk imitatiegevaar.

→ Zorg voor de groep en individuele leerlingen.

→ Benoem waar leerlingen hulp kunnen vinden